

ten niet gemakkelijk met elkaar verwisselen: het hoofdje van het Zandblauwtje is omgeven door een omwindsel. De plant vormt meestal een groot aantal stengels. De onderste bladeren zijn het breedst (omgekeerd eirond) en gewoonlijk tijdens de bloei al verdroogd. Naar boven toe worden de bladeren smaller en spitzer. De stengel en de bladeren zijn sterk behaard, iets wat vaker voorkomt bij planten die in een droge omgeving staan. De bloemkroon is meestal blauw soms wat fletser. Wit of roodachtig komt ook voor. Het hoofdje heeft een doorsnede van $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ cm. De stijlen zijn erg lang en steken een flink eind boven de kroon uit. Bij nog jonge bloemen liggen de stempels tegen elkaar aan, maar bij oudere exemplaren wijken zij uiteen. De lengte van de plant varieert van 10 - 45 cm, maar kan zelfs 80 cm bedragen. De plant is een- of tweejarig, in het buitenland komt ook een overblijvende vorm voor. De lengte, het aantal stengels en de beharing kunnen wisselen met de standplaats: op erg schrale grond is de plant kleiner en minder vertakt en op erg droge grond sterker behaard. Toch heeft men enkele variëteiten onderscheiden. Waarbij o.a. de beharing een rol speelt. Het Zandblauwtje komt algemeen op heide en zandgrond voor en verdraagt geen kalk. De plant is algemeen bekend. Toch zal niet iedereen weten dat zij familie is van de *Campanula*. De wetenschappelijke soortnaam *montana* betekent 'van de bergen', maar dat komt bij ons niet uit.

DE ENTOMOLOGISCHE WAARDE VAN HET WEERTER BOS EN DE KRANG

De redactie ontving een inventarisatierapport opgesteld door de heer F. Post te Weert over het bovengenoemde onderwerp. De met grote zorg samengestelde lijsten van vangsten en vindplaatsen zijn niet voor al onze lezers van belang. Zij liggen ter inzage bij het genootschap in Maastricht, Natuurhistorisch Museum.

Schets van het Weerter Bos

Het Weerter Bos is een eeuwenoud boscomplex op de grens van Brabant en Limburg. Dit gebied is enige honderden hectaren groot en eigendom van het Limburgs Landschap, de gemeente en particulieren. Het bos kenmerkt zich door een grote verscheidenheid aan milieutypen met een daaraan gepaard gaande rijke flora en fauna. Enkele milieutypen die men daar zoal kan aantreffen zijn: eiken- berkenbos, zowel jong als oud, populierenbos, dennenbos, elzenbos, gemengd bos, stukjes heide, ruige stukken met pijpestrootje, kleine stukjes met oude eiken en Amerikaanse eik en verder weilanden. Er zijn zowel droge als zeer vochtige plaatsen, de laatste vaak begroeid met wilg, gagel en riet.

In de ondergroei overheerst plaatselijk Adelaarsvaren en vooral de Blauwe en Rode bosbes. Door dit geheel stroomt de beek de Oude Graef waar verschillende slootjes en de Rietbeek op afwateren.

Waardering

De ornithologische waarde werd reeds aangetoond door de heer De Haan (Weert). Daar komt nu deze entomologische inventarisatie bij. De rijkdom van dit gebied weerspiegelt zich in de lange soortenlijsten. Er komen vele zeldzame vlinders voor, o.a. de Grote weerschijnvlinder en bepaalde vlinders die afhankelijk zijn van de bosbessenvegetatie. Het zijn

er teveel om ze hier allemaal op te noemen. Van de zweefvliegen komen enkele zeer zeldzame soorten voor nl. *Microdon eggeri*, *Syrphus friuliensis* en *Syrphus annulipes*, verder vele zeldzame en minder algemene soorten. De wapen- en blaaskopvliegen zijn vertegenwoordigd met enkele interessante soorten. Van de oppervlaktewantsen heb ik tweemaal *G. paladum* waargenomen, een schaatsenrijder die alleen in Midden-Limburg voorkomt.

Verantwoording

Het bewuste gebied werd door mij minstens eenmaal per week bezocht, gedurende de vakanties vaak dagelijks. Bij het vangen van de nachtvlinders werd een ML-lamp van 300 Watt gebruikt. De boerderij de Grashut was mijn vaste standplaats waar ik gebruik kon maken van de elektriciteit. Het is duidelijk dat deze vaste plaats de gegevens heeft beïnvloed. De heer De Wolff (Eindhoven) die hier een enkele maal komt en geen vaste standplaats heeft ving 150 soorten, waarvan er maar liefst 25 bij mij ontbreken. Verder wil ik de heer Van der Donk (Ospel) bedanken die mij vaak hulp heeft verleend bij het determineren van de nachtvlinders.

Bedreiging

Hoewel een groot gedeelte van het Weerterbos in de loop van de jaren is aangekocht door de Stichting Het Limburgs Landschap wil dit nog niet zeggen dat de toekomst van dit bosgebied er rooskleurig uitziet. De E-9 wordt namelijk vanaf Weert doorgetrokken richting Eindhoven. Op het ogenblik bestaan er twee mogelijke tracé's, waarvan er een een stuk van het Weerterbos afsnijdt. Het is niet te hopen dat voor dit tracé gekozen zal worden, het zou dan de zoveelste aantasting zijn van een onvervangbaar stuk natuur in Limburg. Na de Sint-Pietersberg, de Bergerheide, de vele ontgrindingen, de dreigende afgraving van het Plateau van Margraten mag er toch echt wel eens iets behouden blijven van de natuur in Limburg.

Aantal soorten:

Lepidoptera (vlinders): 368
Syrphidae (zweefvliegen) 81
Stratiomyidae (wapenvliegen): 11
Conopidae (blaaskopvliegen): 6
Oppervlaktewantsen: 9

DE KRANG

Het gebied de Krang is een landgoed bij Swartbroek in de gemeente Weert. Het hele gebied is ongeveer 90 ha groot en bestaat voor de helft uit bos en voor de helft uit cultuurgronden. De begroeiing is zeer gevarieerd, weilandjes worden afgewisseld door kleine percelen bos. In het westelijk gedeelte overheerst de grove den en in het oostelijk gedeelte oude eiken en beuken. Verder zijn er vele drassige onbegaanbare stukken, begroeid met wilg, els, riet en pijpestrootje. Op vele plaatsen zijn populieren aangeplant, vaak met een dichte ondergroei van eik, els, wilg en braam. Ondanks zijn verscheidenheid aan milieutypen maakt het gebied toch een versnipperde indruk wat het wel een hoge landschappelijke waarde geeft, maar wat niet altijd even goed is voor de flora en fauna. De invloed van de bemeste cultuurgronden op de relatief kleine bosjes is nu erg groot.

De Krang wordt begrensd door twee beken nl. de Leukerbeek en de Tengelroyerbeek.

In 1976 is het gebied aangekocht door Natuurmonumenten.

In het gebied komen vele interessante dagvlinders en zweefvliegen voor. De droogte van de afgelopen zomer heeft de gegevens wel beïnvloed; sommige drassige gedeelten en sloten stonden droog. Niettemin zijn de beide lijsten erg interessant.

Aantal soorten:

Lepidoptera (vlinders): 26
Syrphidae (Zweefvliegen) 60

Papilio machaon, (Koninginnepage), is tegenwoordig soms in de Krang aan te treffen. De rupsen hiervan zijn af en toe te vinden in de boeretuintjes van de omliggende boerderijen. De rupsen zitten hier op de onbespoten worteltjes.

Op de beek door de Krang heb ik op 12-6-76 een mannetje *Calopteryx splendens*, een libel, waarge-

nomen. Deze libel hoort thuis bij zuiver water. De beek is echter ongelooflijk smerig, een soort open riool. Het dier was vermoedelijk een zwerver, al zou ik niet weten waar het vandaan zou moeten komen; de soort komt voor zover mij bekend nergens in de omgeving voor. Misschien is de libel afkomstig van een van de slootjes in de Krang die op deze beek afwateren. Sommige van deze smalle slootjes bevatten helder stromend water.

VOGELSTUDIEGROEP OPROEP TOT MEDEWERKING

Subgroep Kwartels

Om een overzicht te krijgen van het broedvoorkomen, en de oorzaken van achteruitgang van deze soort, worden de volgende gegevens voor de periode 1900 - 1977 gevraagd:

- datum, plaats en tijd van waarneming;
- trek: aantal, richting, hoogte en weersomstandigheden;
- broeden: aantal, kuikens en eieren, biotoop, roeptijden, predatoren, verstoringen.

U kunt deze gegevens zenden aan:
A. Broen, Pr. Beatrixstr. 24, Echt.

Subgroep Kraanvogels

Het onderzoek naar de trekbewegingen en pleisterplaatsen van Kraanvogels wordt nog steeds voortgezet. Waarnemingen in 1977 en de voorafgaande jaren kunnen naar onderstaand adres opgestuurd worden. Van belang hierbij zijn: aantal, plaats, tijdstip van de waarneming, trekrichting, formatie, vorm, hoogte, weersomstandigheden, gedrag op en bijzonderheden van de pleisterplaatsen.

In 1976 hebben enkele klassen van de lagere school hier met veel enthousiasme en resultaat aan meegewerkt. Leraren die hier ook interesse voor hebben kunnen voor gedetailleerde gegevens contact opnemen.

Om deze lessen voor de leerlingen plezieriger en duidelijker te maken is gewerkt aan een dia-serie. Deze is tot nu toe nog erg beperkt.

Kopieën van goede dia's zijn daarom (uiteraard tegen vergoeding) zeer welkom.

Adres: W. Vergoossen, Nieuwe Markt 21, Echt.

Subgroep Grauwe Gors

Deze groep werkt mee aan een landelijk onderzoek naar het voorkomen van de Grauwe Gors. Mensen die hier aan willen meedoen, kunnen bij de sekretaris van het NHG. een stencil aanvragen waarop meerdere gegevens en vragen staan.